

El llenguatge

19/VIII/
1928

Llocs i places

A ningú no cal advertir que el mot «puesto», que tant ha aconseguit d'introduir-se en el nostre llenguatge col·loquial —en què és usat fins i tot en casos en els quals el castellà recorre a «lugar» o «sitio»— és un barbarisme declarat, tan detonant com innessari. Resultaria certament insòlit que a algú se li escapés en un text escrit destinat a l'estampa i qui no s'està de fer-lo servir en la seva expressió quotidiana és que el fet no el preocupa i cal creure que és més aviat impermeable a tota mena d'advertiments.

El mot més corrent, per a substituir aquest barbarisme és, naturalment, lloc. Però no és pas l'únic. Lloc és el de sentit més general, el que té més aplicacions, però cal no deixar de tenir en compte tota una sèrie de noms del mateix camp de significació però d'aplicació més especialitzada, tal com mostren els exemples següents: No vam saber trobar l'indret de la font. Era un paratge deliciós. Cal indicar el punt de reunió, L'he vist en alguna part, En venien de totes bandes, Em sembla que ens faltará espai, Sempre el veureu per aquells topants, per aquells tocoms, Per culpa vostra ha perdut la seva plaça. No ens manquen tampoc les formes corresponents a «puesto» que són, naturalment, post i posta, les quals, però, reservem exclusivament, de tots els usos que té aquest mot del castellà, per a designar el lloc ocupat per un cos de tropes per a una operació militar i el lloc on hom es posa, esp, a l'aguait, respectivament.

Molt més subtil i encobert que el castellanisme «puesto» és el gal·licisme que representa l'ús de placa en un sentit general que no té en català, i que hem observat darrerament en alguns textos segurament o presumiblement traduïts del francès. Placa, com a equivalent de lloc, designa exclusivament el que és assignat a una persona, per exemple en un vehicle, o el que ocupa o pot ocupar en una empresa, una oficina, etc. Però no té el sentit genèric que té el mot lloc en una frase com es ara Verdguer té un lloc creement en la literatura catalana.

Aibert Jane